

A Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő
Részvénytársaság

nyilvános

BIZTONSÁGI JELENTÉSE

(a 18/2006.(I.26.) Korm. rendelet 8.§. 1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően)

Tiszaújváros, 2006. október 15.

Olvasó Árpád
vezérigazgató

1.	Bevezető	5
2.	TVK Nyrt. tevékenységi köre	5
3.	A technológiákban felhasznált, ill. előállított veszélyes anyagok	6
4.	A TVK Nyrt. veszélyességi besorolása	11
5.	TVK Nyrt. területi elhelyezkedése	11
5.1.	Lakott területek	11
5.2.	Közforgalmú helyek	12
5.3.	Egyéb létesítmények	12
5.4.	TVK Nyrt-n kívüli veszélyes üzemek	12
6.	A Társaság biztonsági filozófiája	13
6.1.	Biztonságtechnikai alapelvek	14
6.2.	Biztonságtechnikai stratégia	15
7.	A TVK Nyrt. biztonsági irányítási rendszere	17
8.	Veszélyelemzés, kockázatértékelés a TVK Nyrt. veszélyes létesítményeiben	18
9.	Integrált társadalmi kockázat	21
10.	Belső Védelmi Terv	27
10.1.	A belső védelmi terv hatálya	27
10.2.	Ipari balesetek jelzése, riasztás	27
10.2.1.	Riasztó rendszerek.....	28
10.2.2.	Közlendő információk	31
10.3.	Vészjelzést követő intézkedések, feladatok	33
10.3.1.	Érintett egység személyzete	33
10.3.2.	Szomszédos létesítmények, területek.....	36
10.3.3.	Külső területek, menekítő útvonalak.....	37
10.4.	Elhárítást irányító szervezet [.....	38
10.4.1.	Operatív irányítás]	38
10.4.2.	Háttérvezetés	39
10.4.3.	Kapcsolattartás külső mentőszervezetekkel [.....	40
10.5.	Védekezés hatékonyság fokozása	41
10.5.1.	Bevonható külső erők, szervezetek.....	41
10.5.2.	Infrastrukturális támogatás	41
10.5.3.	Igénybe vehető eszközök.....	42
10.6.	Füstthatás elleni védekezés	43
10.7.	Üzemvész-elhárítási képzés	45
10.7.1.	Üzemi szintű gyakorlat	46
10.7.2.	Vállalati szintű gyakorlat.....	47

11.	Kapcsolattartás, tájékoztatás	47
11.1.	Általános információk	47
11.2.	Jelentős létesítésekről, eseményekről történő tájékoztatás	48
11.3.	Tájékoztatás rendkívüli eseményekről.....	49

Mellékletek:

1. melléklet: Tiszaújváros térképe
2. melléklet: TVK Nyrt. átnézeti helyszínrajz
3. melléklet: TRI adatlapok és a technológiai egységek elhelyezkedését bemutató helyszínrajzok
4. melléklet: Veszélyes anyagok tárolói
5. melléklet: Üzemvészelhárítási Utasítások
6. melléklet: EÜ. Mentési Utasítás
7. melléklet: TVK Nyrt. tűzivíz hálózata
8. melléklet: Tűzvédelmi berendezések elhelyezése
9. melléklet: Berendezés meghibásodás hatásvizsgálatok
10. melléklet: TVK Nyrt. Ipartelepen működő vállalkozások együttműködésre irányuló közös szabályok
11. melléklet: Kivitelezők beléptetésének és oktatásának szabályozása
12. melléklet: TVK Nyrt. Közlekedési Szabályzat

1. Bevezető

A TVK Nyrt., mint veszélyes üzem Biztonsági Jelentése (B.J.) a jogszabályi előírások, tartalmi és formai követelményeinek megfelelően készült.

A Biztonsági Jelentés – tartalmát és terjedelmét tekintve – nem alkalmas nyilvános tájékoztatásra. Ezért készült el a Biztonsági Jelentés ezen kivonatos változata, amely nem tartalmaz a TVK Nyrt-re vonatkozó védendő adatokat, információkat.

A nyilvános betekintésre készült változat be kívánja mutatni, milyen paraméterek alapján minősül a TVK Nyrt. felső küszöbértékű veszélyes üzemnek, milyen tudatos megfontolások alapján, milyen irányítási rendszer és technikai felkészültség mellett működteti a Társaság a jelentős potenciális veszélyt jelentő létesítményeit. Egyúttal be kívánjuk mutatni, hogy a veszélyes üzem működtetése – a szerencsés telepítési adottságokból adódóan – nem jelent valós kockázatot a térség lakossága számára.

2. TVK Nyrt. tevékenységi köre

A TVK Nyrt. Magyarország egyik legnagyobb vegyipari vállalata, profilját tekintve petrokémiai nagyüzem. Hazánkban egyedül a Társaság tiszaujvárosi telephelyén valósult meg alifás szénhidrogéneket (céltermékként etilént, propilént) előállító olefingyártás és ezen céltermékekből polietilén és polipropilén műanyag alapanyagok gyártása.

A TVK Nyrt. jelenleg működő technológiai üzemek a következők:

Gyár	Üzembe-helyezés	Technológia	Kapacitás (t/év)	Termék	Felhasználás
Olefin-1	1975	Linde	360. 000	Etilén	PE gyártás
			180. 000	Propilén	PP gyártás
			175. 000	C7 frakció	Benzin-komponens
			105. 000	C6 frakció	Benzolgyártás
			112. 000	C4 frakció	Polibután MTBE, repirolízis
			44. 000	Kvencsolaj	Koromgyártás
			4. 000	Hidrogén	Hidrogénezés

Gyár	Üzembe-helyezés	Technológia	Kapacitás (t/év)	Termék	Felhasználás
LDPE-1	1970	ICI	55. 000	Polimerek	Műanyag gyártás
LDPE-2	1991	BASF	60. 000		
HDPE-1	1986	Philips	190. 000		
PP-3	1989	Himont	90. 000		
PP-4	1999	Himont	184. 000		
HDPE-2	2004	Mitsui	160. 000		
Olefin-2	2004	Linde	250.000 125.000 72.000 22.000 24.000 90.000	Etilén Propilén C ₆ /C ₄ frakció C ₈ frakció C ₉ frakció Kvencsolaj	Polietiléngyártás Polipropiléngyártás Benzol, toluol gyártás Benzin komp. Fűtőolaj Koromgyártás

3. A technológiákban felhasznált, ill. előállított veszélyes anyagok

A petrokémia alapanyagai, közbenső termékei, ill. termékei veszélyes anyagok. Az anyagok veszélyességét – túlnyomóan – az anyagokban rejlő potenciális energia tartalmuk jelentik, amelyek szabadba kerülve, ill. nem ellenőrzött, szabályozott körülmények között romboló hatású haváriák okozóivá válhatnak. Csak igen kis mennyiségben fordul elő mérgező tulajdonságú segédanyag felhasználás, amely legfeljebb közvetlen munkahelyi veszélyeztetést jelenthet. A környezetet veszélyeztető minősítésű anyagok típusát, mennyiségét tekintve nem fordul elő olyan anyagmennyiség, amely alapján a TVK Nyrt. veszélyes minősítést kapna.

A tényleges veszélyt a tűz- és robbanás veszélyes anyagok nagy mennyiségei jelentik.

A TVK Nyrt. létesítményeiben felhasznált, előállított, ill. tárolt veszélyes anyagok maximális mennyiségeit a következő táblázat foglalja össze:

Veszélyességi osztály	Veszélyes anyagok (kereskedelmi megnevezés)	Anyag csoport	Tárolási hely (mennyiség: t)	IUPAC név	CAS szám	Mennyiség (tonna)	Kockázat (R mondat)	Alsó küszöb (tonna)	Felső küszöb (tonna)	Megjegyzés
Mérgező	Metanol	SA	OGY-1, OGY-2, Tartálpark	Metilalkohol	67-56-1	461	11-23/24/25	200	5000	1. táblázat ⁽¹⁾
	Levoxin 15	SA	OGY-1	Hidrazin	302-01-2	0,4	10-45-23/24/25-34-43-50/53	0,5	2	1. táblázat ⁽¹⁾
	Szénmonoxid	SA	PP-3	Szénmonoxid	630-08-8	0,05	12-23-61-48/23	50	200	2. táblázat ⁽¹⁾
	Ammónia	SA	OGY-1	Ammónia	7664-41-7	4	10-23-34-50			
	EC 3269 A	SA	OGY-1	N,N'-di-secunder-butil-1,4-feniléndiamin	101-96-2	15	10-20-36/37/38-43-51/53-65			
	KL 6524 T (nikkel katalizátor)	SA	OGY-2	Nikkel	7440-02-0	2	40-43-49	1	1. táblázat ⁽¹⁾	
	KL 6661 TL 25 (nikkel katalizátor)	SA	OGY-2	Nikkelszulfid	16812-54-7	11,2	43-40-50/53			
Robbanó anyagok és készítmények	„C” iniciátor	SA	LDPE-1	Di-tercier-butil-perbenzoát	614-45-9	3	11-38-44	10	50	2. táblázat ⁽¹⁾
	„P” iniciátor	SA	LDPE-1	Tercierbutil-perpivalát	-	15	2-7-37/38-43			
Kevésbé tűzveszélyes anyagok és készítmények	Kvencsolaj	MT	OGY-1, OGY-2, Tartálpark	-	68513-69-9	2000	45-46-60-61-51/53	5000	50.000	2. táblázat ⁽¹⁾
	EC 3214 A	SA	OGY-1	-	-	15	10-20/21-37-51/53-65-66			
	C8 frakció	MT	Tartálpark	-	92045-62-0	1575	45-65			
	C9+ frakció	MT	OGY-2 ⁽²⁾	-	64741-82-8	20	45, 23/24/25			

Veszélyességi osztály	Veszélyes anyagok (kereskedelmi megnevezés)	Anyag csoport	Tárolási hely (mennyiség: t)	IUPAC név	CAS szám	Mennyiség (tonna)	Kockázat (R mondat)	Alsó küszöb (tonna)	Felső küszöb (tonna)	Megjegyzés
Környezetre veszélyes anyagok	Vegyipari gázolaj	NYA	OGY-1, OGY-2 ⁽²⁾	-	64742-46-7	190	65-52/53	2500	25.000	1. táblázat ⁽¹⁾
	Diesel-olaj	ÜA	KR		36334-30-5	41,5	40			
	CHMMS Dynasytan 9407	SA	KR	Ciklohexil- metil- dimetoxi- szilán	17865-32-6	0,36	38-51/53	200	2000	2. táblázat ⁽¹⁾
	Dynasilan 9415	SA	KR	Diciklopentil- dimetoxi- szilán	126990-35-0	0,36	38-51/53			
	Igranox PS 802 FL	SA	KR	Disztearil-tio- dipropionát	693-36-7	1	52/53			
	Tinuvin 622 FB	SA	KR	N-2- hidroxietil-4- hidroxi- 2,2,6,6- tetrametil piperidin	65447-77-0	1	52/53			
	DMDS	SA	KR	Dimeti- diszulfid	624-92-0	2	11-20/22- 36-51/53			
	Pertoflo 20Y603	SA	OGY-2		-	3	37/38-43- 61-65-67- 50/53			
Tűzveszélyes anyagok és készítmények	MC M1 katalizátor	SA	KR	-	-	0,32	11-14-34- 48/20	5000	50.000	2. táblázat ⁽¹⁾
Tűzveszélyes folyadékok	Nyers pirobenzin	MT	Tartálypark	-	85116-59-2	8790	45			
	C6/C7 (BT) frakció	MT	Tartálypark	-	68475-70-7	1600	11- 23/24/25- 45-48			

Veszélyességi osztály	Veszélyes anyagok (kereskedelmi megnevezés)	Anyag csoport	Tárolási hely (mennyiség: t)	IUPAC név	CAS szám	Mennyiség (tonna)	Kockázat (R mondat)	Alsó küszöb (tonna)	Felső küszöb (tonna)	Megjegyzés
Tűzveszélyes folyadékok	Metil-ciklohexán	SA	KR	Metil-ciklohexán	108-87-2	1	11-38-51/53-65-67	5000	50.000	2. táblázat ⁽¹⁾
	Hexén-1	NYA	Tartálypark, HDPE-1	Hexén-1	592-41-6	622	11-36-37-38			
	n-Hexán	SA	Tartálypark, HDPE-2	n-Hexán	110-54-3	1100	11-38-48/20-51/53-62-65-67			
	Propionaldehid	SA	LDPE-2	Propanal	123-38-6	24,5	11-36/37/38			
	Motorhajtó benzin	ÜA	KR	-	64741-55-5	35	11	2500	25.000	1. táblázat ⁽¹⁾
Fokozottan tűzveszélyes folyadékok és gázok	Vegyipari benzin	NYA	OGY-1, OGY-2, Tartálypark	-	64741-46-4	19470	12-45-49-52/53	10	50	2. táblázat ⁽¹⁾
	C4 frakció	MT	OGY-1 Tartálypark	-	68477-41-4	1544	12-45-46			
	C4/C5 frakció	MT ⁽³⁾	OGY-1 Tartálypark	-	68476-42-6	1612	12-45			
	Izobután	SA	Tartálypark, HDPE-1	2-metil-propán	75-28-5	1010	12			
	n-Pentán	NYA	Tartálypark ⁽⁴⁾	n-Pentán	109-66-0	1520	12-65-66-67-51/53			
	Metán	MT	OGY-1, OGY-2	Metán	74-82-8	40	12			
	Etán	MT ⁽³⁾	OGY-1, OGY-2	Etán	74-84-0	15	12			
	Etilén	VT	EP tároló OGY-1, OGY2	Etén	74-85-1	9160	12			
	Propilén	VT	EP tároló, PP-3, PP-4	Propén	115-07-01	5105	12			
	Propán	NYA	Tartálypark	Propán	74-98-6	120	12			
	Butén-1	SA	HDPE-2	Butén-1	106-98-9	51	12			

Veszélyességi osztály	Veszélyes anyagok (kereskedelmi megnevezés)	Anyag csoport	Tárolási hely (mennyiség: t)	IUPAC név	CAS szám	Mennyiség (tonna)	Kockázat (R mondat)	Alsó küszöb (tonna)	Felső küszöb (tonna)	Megjegyzés
Fokozottan tűzveszélyes folyadékok és gázok	Autógáz	ÜA	KR		68131-75-9	14	12	10	50	2. táblázat ⁽¹⁾
	Földgáz	SA	OGY-1, OGY-2	-	74-82-8	5	12-18			
	Bután	NYA	OGY-2 Tartálypark	Bután	106-97-8	1010	12	5	50	1. táblázat ⁽¹⁾
	Hidrogén	MT	OGY-1, OGY-2 HDPE-2	Hidrogén	1333-76-6	2,5	12			
Vízzel hevesen reagáló készítmény	TEAL	SA	HDPE-1 HDPE-2 PP-3 PP-4	Trietil-alumínium	97-93-8	11	14-17-34	100	500	2. táblázat ⁽¹⁾
	DEZ	SA	LDPE-1	Dietil-zink	557-20-0	0,2	14/15-17-35			
Oxidáló anyagok és készítmények	„A” iniciátor	SA	LDPE-1	Di-tercier-butil-peroxid	110-05-4	1	7-11	50	200	2. táblázat ⁽¹⁾
	„K” iniciátor	SA	LDPE-1	Trimetil-hexanoil-peroxid	31807-55-3	3	7-38-43			

(1) A 2/2001 (1.17.) Kormányrendelet 1. sz. melléklete

(2) Üzemi mennyiségek. Tárolásuk a MOL TIFO tartályaiban

(3) Intermedier termék

(4) Vegyipari benzinbe keverve

Jelölések: NYA - nyersanyag
VT - végtermék
MT - melléktermék
SA - segédanyag
ÜA - üzemanyag
KR - központi raktár

Az anyagokra vonatkozó további információkat, adatokat a biztonsági adatlapok (5. sz. melléklet) tartalmazzák.

4. A TVK Nyrt. veszélyességi besorolása

A Biztonsági Jelentés (B. J.) 1.3.1 táblázatában bemutatott veszélyes anyagok mennyiségei, valamint a 18/2006. (I.26.) korm. rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott küszöbértékek összehasonlításából kitűnik, hogy a TVK Nyrt. Ipartelepén egyidejűleg jelenlévő fokozottan tűzveszélyes anyagok mennyisége többszörösen meghaladja a jogszabály szerinti felső küszöbértéket.

A korm. rendelet 1. sz. melléklet 3.1 d.) pontja értelmében; „ha egy veszélyes anyag vagy egy veszélyességi osztályba tartozó anyagok jelenlévő mennyisége meghaladja a felső küszöbértéket”, a veszélyes üzem minősítése az alapján történik.

A TVK Nyrt. felső küszöbértékű veszélyes üzem.

5. TVK Nyrt. területi elhelyezkedése

5.1. Lakott területek

A TVK Nyrt. Tiszaújváros Déli oldalán Budapesttől 190 km-re, Miskolctól 30 km-re a Tisza és a Sajó találkozásánál 440 ha területen fekszik.

A társadalmi veszélyeztetettség számításokkal történő meghatározásánál az alábbi 13.4.1 táblázat népességi adatait vettük figyelembe.

5.1.1 táblázat

Objektum	Népességi adatok (fő)	Megjegyzések
TVK Rt	5. 700 (foglalkoztatott)	A TVK Rt területén működő Cégekkel együtt
Tiszaújváros	20. 000	Óváros és Ipari Park-al együtt
Sajóörös	2. 000	
Sajószöged	3. 000	
ÁES Erőmű és lakótelep	500	
TIFO	180	
Tiszapalkonya	1. 000	
Szabadidő Központ (SZIK)	1. 000	nyári időszak

A TVK Nyrt. földrajzi környezetét a B.J.-hez 1. számú mellékletként csatolt Tiszaújváros térkép, míg a TVK Nyrt. átnézeti helyszínrajzát a 2. számú melléklet, mutatja be.

A TVK Nyrt. és a közelben lévő Tiszaújváros közötti távolság kb. 1,5 km, közöttük telepített erdősávval.

Tiszaújváros térségében az uralkodó szélirány É-K-i, így a térség 240 négyzetkilométert felölelő 1. számú térképmellékletén jól látható, hogy a gyár és a lakott területek telepítése biztonsági szempontból megfelelő.

A TVK Nyrt. stratégiai fejlesztési tervében a további bővítések helyéül a „barnamezős” ipari terület, a meglévő 440 hektárnyi területen belül van kijelölve.

5.2. Közforgalmú helyek

A térség kitüntetett közforgalmi helyei a TVK Nyrt. és Tiszaújváros között húzódó 35-ös közlekedési út, valamint a Nyékládháza-Tiszapalkonya vasút továbbá a Tiszaújvárost a TVK Nyrt.-vel összekötő TVK gyári út.

5.3. Egyéb létesítmények

Társadalmi veszélyeztetettség tekintetében meghatározó jelentőségű a Szabadidő Központ melynek fekvését a TVK Nyrt. átnézeti helyszínrajz (2. melléklet) szemlélteti. Strandidő esetén a Szabadidő Központ vendéglétszáma az 1000 főt is meghaladhatja.

5.4. TVK Nyrt-n kívüli veszélyes üzemek

TVK Nyrt. területén kívül, a TVK-tól Délre helyezkedik el a MOL Nyrt. Tiszai Finomító (TIFO), amely felső küszöbértékű veszélyes üzem. A két vállalat kerítése között kb. 200 m széles üres terület van.

6. A Társaság biztonsági filozófiája

A biztonsági filozófia mutatja be a civilizációs veszélyek (balesetek, haváriák) megítélésének és kezelésének módját, a biztonságtechnika helyét és szerepét az emberek (társadalmi csoportok) gondolkodásában és tevékenységében.

A TVK Nyrt. biztonsági filozófiája az alábbi megfontolásokra épül:

- Abszolút (100 %-os) biztonság az élet egyetlen területén sincs, így a vegyiparban sem létezik, de a balesetek, haváriák kockázata biztonságtechnikai intézkedésekkel elviselhető szintre csökkenthető.
- A biztonságnek ára van, a biztonsági intézkedések pénzbe kerülnek. A biztonságtechnikában azonban - ha emberéletekről van szó - nem alkalmazható a „költség-haszon” optimalizálás, a tudomány és technika adott szintjén lehetséges, szükséges és elegendő intézkedéseket kell megtenni.
- A technika fejlődésével napjainkra a veszélyes üzemekben olyan nagy mennyiségű energiák halmozódhatnak, amelyek ellenőrizhetetlen felszabadulásakor bekövetkező események (haváriák) a természeti vagy háborús katasztrófákkal összemérhetők. Érthető tehát, hogy ekkora veszélyek ellen az állam eszközeivel (törvényekkel, hatósági intézkedésekkel) is védekezni kell. Tudomásul kell venni, hogy a biztonságtechnika egyfelől tudomány, másfelől bürokrácia.
- A vegyipar közismerten veszélyes üzem. Ahhoz, hogy a veszélyekkel félelem nélkül együtt tudjunk élni, meg kell ismernünk azok természetét, törvényszerűségeit és az ellenük való védekezés (megelőzés, elhárítás) módját. A biztonsági filozófia lehetővé és szükségessé teszi a biztonságtechnikai alapelveink és a biztonságtechnikai stratégiáink megfogalmazását.

6.1. Biztonságtechnikai alapelvek

1. A biztonságtechnika célja a balesetek, foglalkozási megbetegedések, meghibásodások, ipari katasztrófák kockázatának a tudomány és a technika adott szintjén elérhető legkisebb mértékre (elviselhető szintre) csökkentése. Ez a cél elérhető a berendezéseknek – az adott műszaki színvonalon – biztonságtechnikailag megfelelő tervezésével, létesítésével és üzemeltetésével, továbbá a munka gondos előkészítésével és végrehajtásával, a minőségbiztosítási rendszer működtetésével.
2. Minden körülmények között a biztonság szempontjai az első („Safety first”), semmilyen termelési vagy más érdek nem előzheti meg.
3. A biztonságtechnika a termelés, a vállalati tevékenység, a szakmai ismeretek szerves része. A biztonságos berendezések gazdaságosak, a szakmailag jól végzett munka biztonságos.
4. A biztonságról való gondoskodás a vállalat minden vezető beosztású dolgozójának munkaköri és erkölcsi kötelessége, a biztonságtechnikai feladatok a vezetők feladatának fontos része.
Minden vezető beosztású munkatárs felelősségi körébe tartozik a biztonsággal kapcsolatos elsődleges felelősség. A vezetőknek pontosan ismerniük kell azokat az üzemi berendezéseket, eljárásokat, és anyagokat, amelyekkel a területükön dolgoznak, továbbá az ezekkel kapcsolatos veszélyeket és a veszélyek elhárítására szolgáló biztonsági intézkedéseket. A vezetőknek meg kell győződniük arról, hogy munkatársaik a szükséges ismeretekkel rendelkeznek, és munkájukat megbízhatóan elvégzik.
5. A vezetőknek példát kell mutatniuk, és gondoskodni kell arról, hogy a biztonsági előírásokat betartsák. A dolgozók a vezető szabálytalanságait is példának tekintik, a megtűrt szabálytalanság gyakorlattá, szabállyá válik – s ezért a vezetők is felelősek.
6. A vállalat minden dolgozója köteles a biztonsági előírásokat és szakmai szabályokat betartani, a TVK dolgozójához méltó magatartást tanúsítani.

7. A kezelési és biztonsági útmutatásokat, valamint a veszélyhelyzetben teendő intézkedéseket írásban kell rögzíteni. Ezen utasítások készséggé fejlesztése céljából Biztonságtechnikai oktatásokat és gyakorlatokat kell tartani.
8. A biztonság fontos feltétele a munkahelyi fegyelem, rend és tisztaság, ezek megtartása minden TVK-ás dolgozó feladata.
9. Rendszeresen kell végezni az előzetes rendszerbiztonsági elemzéseket, gyakorlattá kell tenni a balesetek, meghibásodások lehetőségének vizsgálatát, hogy bekövetkezésük előtt kiküszöbölhetőek legyenek.
10. A baleseteket és meghibásodásokat alaposan ki kell vizsgálni és haladéktalanul intézkedni kell a hasonló esetek ismétlődésének elkerülése céljából.

Ezek az alapelvek a TVK Nyrt. munkahelyein (irodáknak és műhelyekben) kifüggesztésre kerültek, betartását a Társaság minden dolgozójától megköveteljük.

6.2. Biztonságtechnikai stratégia

Egy üzem, különösen egy vegyi üzem biztonságtechnikai tevékenysége nem korlátozódhat csak a hatósági előírások (rendeletek, szabályzatok, szabványok) betartásának megkövetelésére, s különösen nem csak a hatósági engedélyek „megszerzésé”-re.

Az üzemet önmagában is egy, az embert, a berendezést és a környezetet magába foglaló rendszernek kell tekinteni. Ezért a TVK Nyrt. biztonsági stratégiájának kiinduló pontja ezen rendszer lehető legtökéletesebb ismerete. A rendszert vizsgáljuk olyan szempontból, hogy milyen veszélyekkel kell számolni, milyen meghibásodások, zavarok, rendellenességek, szabálytalanságok következhetnek be, amelyek baleseteket, károkat okozhatnak.

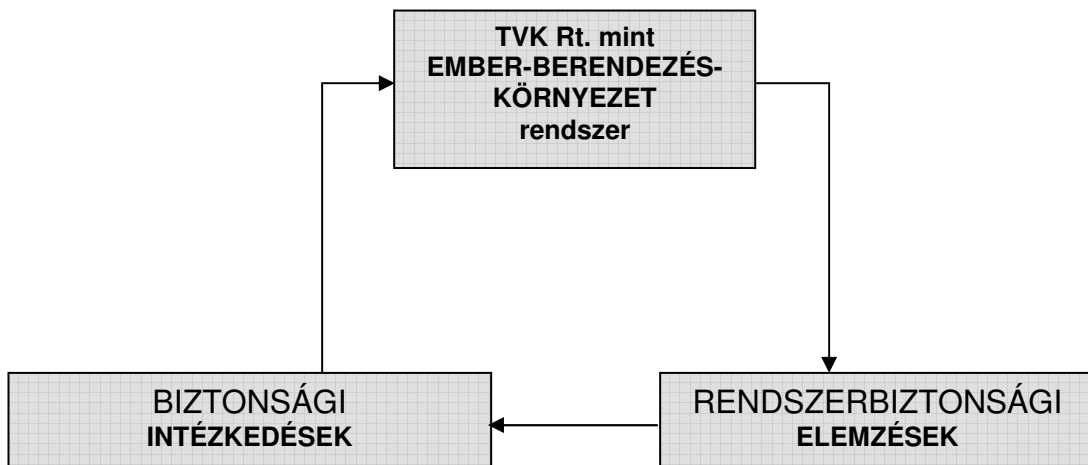
A veszélyek keresésére az adott esetben legalkalmasabb („Check-list”, EVE, HAZOP stb.) rendszerbiztonsági elemzési módszert alkalmazzuk. Az azonosított veszélyek, meghibásodási lehetőségek kiküszöbölésére biztonsági intézkedéseket teszünk, amelyek pl. konstrukciós, technológiai változtatások, javítások, ellenőrzések, vizsgálatok, utasítások lehetnek.

Az intézkedések a rendszerbiztonsági elemzést végző (technológus, karbantartó, biztonságtechnikus és egyéb illetékes szakemberekből álló) team közös döntése.

A döntés szakmai vitában fogalmazódik meg, s így nyilvánvaló, hogy a biztonságtechnika a termelés szerves része és nem a „termelést akadályozó bürokrácia”.

A konkrét biztonsági intézkedések a rendszer konkrét elemeire irányulnak, azok szükségességét és hasznosságát vállalatunknál minden illetékes vezető elfogadja és a végrehajtás kedvező feltételeit, megteremti.

Biztonságtechnikai stratégia

Biztonságtechnikai stratégiánk (ábra) lényege az a minél sűrűbben elvégzett visszacsatolás, amikor – az egyébként az érvényes előírásokat kielégítő, tehát a hatóság által is biztonságosnak nyilvánított – rendszereink meghibásodási lehetőségeit keresve, és ezek ellen intézkedve, biztonságosabbá tesszük üzemünket.

7. A TVK Nyrt. biztonsági irányítási rendszere

A Társaság szervezeti felépítésében, szervezeti működési szabályzatában egyaránt megtalálhatók azok a szervezeti egységek, amelyek feladata a biztonsági irányítási rendszer felelősségteljes működtetése. Ezen szervezeti egységek hatásköre (funkcionális feladatainknak megfelelően) a Társaság teljes egészére kiterjed. Konkrét feladatainkat tekintve a biztonság más-más területét tartják felügyeletük, ellenőrzésük alatt.

A biztonság, olyan veszélyes üzemben, mint a TVK Nyrt., ki kell, hogy terjedjen a berendezésekre, a létesítményekre, azok üzembiztonságára; a létesítményeket működtető, valamint azokat különböző szolgáltatásokkal ellátó személyzetre és közvetlen munkakörnyezetükre (a biztonságos munkavégzés feltételeire). Továbbá biztosítani kell a Társaság egész területén a fegyelmet, az általános biztonságot és felkészülten kezelni az üzemvész, vagy katasztrófa helyzeteket.

A vállalat egészére érvényes hatáskörüket biztosítja, hogy közvetlen a vezérigazgató irányítása alatt tevékenykedik a munkavédelemért is felelős EBKM vezető és a Biztonság és védelem vezetője. Ez utóbbi feladata a havária helyzetekre való felkészülés és szükség esetén az elhárítás háttéri feladatainak ellátása.

A létesítmények berendezései műszaki állapotának ellenőrzése, műszaki felügyelete, a rendszerbiztonsági elemzések, vizsgálatok elvégzése a Műszaki Felügyelet feladata. Ezen egység a termelési igazgató irányítása alá tartozik az energiaszolgáltatás és karbantartás felügyelő egység szervezetében. A TVK Nyrt. valamennyi termelő létesítményének (technológiai üzemek, gyárok) irányítása a termelési igazgató feladata és a Műszaki Felügyeleti tevékenység is erre a területre koncentrálódik, így adott a lehetőség a műszaki biztonság és a termelési célok összhangjának biztosítására.

A biztonsági irányítási rendszert ezen hármas „tagozódásának” megfelelően ismertetjük; feladat, módszer és működés szempontjából, a Társaság Biztonsági Jelentésében.

8. Veszélyelemzés, kockázatértékelés a TVK Nyrt. veszélyes létesítményeiben

A TVK-nál a veszélyelemzéseknek (HAZOP, EVE, ME) meg van – a gyakorlatban jól bevált – módszere, hagyománya. Ezen elemzések hosszú évekre visszamenően gyakorlattá váltak, és kijelenthető, hogy a veszélyelemzés a TVK-nál üzemeltetett gyárak, veszélyes létesítmények (a technológiai rendszerek) minden elemére és üzemmódjára elvégzésre került. A HAZOP vizsgálatokon túl, a gyakorlati tapasztalatok alapján várható veszélyek okai és hatásai, továbbá a megelőzésükre megvalósított védelem megfelelősége ki lett értékelve. Minősítve lett, hogy az adott veszélyes létesítmény mennyiben felel meg a vonatkozó előírásoknak, szakmai elvárásoknak.

A biztonsági jelentés tartalmi részére vonatkozó jogszabályi előírások, a veszélyelemzésekre vonatkozóan további elvárásokat fogalmaz meg.

- Meg kell határozni, hogy a veszélyes üzemen belül milyen veszélyes létesítményeket működtetnek. Ezek beazonosítására megfelelő a DOW féle TRI értékkel történő minősítés.
- A TRI érték számítását a DOW-S FE Guide [37] alapján végeztük, ezen szakirodalom szolgált az adatlapok kitöltési utasításul is. A veszélyesség TRI alapján történő megítélésére általában az alábbi táblázatot alkalmazzák [11]:

TRI	Minősítés
<50	Kisveszélyességű
51-81	Mérsékeltlen veszélyes
82-107	Közepes veszélyességű
108-133	Nagyon veszélyes
≥134	Súlyosan veszélyes

A TVK Nyrt. gyakorlatában veszélyes technológiai egységnek minősítjük azt az egységet (részegység, technológiai blokk), amelyben a TRI > 90. Azon létesítmény, amelyben az egyes technológiai egységek TRI értékei meghaladják a 90-t, veszélyes létesítmény. Egy technológiai egység az üzem (létesítmény) teljes technológiai folyamatában elkülöníthető, vagy a fő technológiai folyamathoz kapcsolódó, sok esetben önmagában is működtethető kémiai/fizikai reakciókat, folyamatot magába foglaló berendezés vagy berendezés csoport.

- A veszélyes üzemek létesítményeiben az előzetes kvalitatív és kvantitatív vizsgálatokkal meg kell határozni a legnagyobb veszélyt, vagy eseményt (csúcseseményt) és annak várható gyakoriságát.

A berendezés kiválasztása (ahol a csúcsesemény bekövetkezhet) elsődlegesen – a TVK Nyrt. létesítményeinek adottságaiból következően – a TNT egyenérték alapján (a legnagyobb potenciális veszélyt jelentő készülékek meghibásodásának feltételezésével) történik.

A csúcsesemény kiválasztásában figyelembevételre kerültek, az előzetes veszélyelemzések során, ill. az üzemeltetési tapasztalatok alapján különlegesen veszélyes, vagy fokozott figyelmet, elővigyázatosságot igénylő körülmények is, amelyek elsősorban az adott technológia sajátosságaiból adódnak (pl. exoterm-reakciók ellenőrizhetetlenné válása, spontán bomlási reakciók, hirtelen halmazállapot változás, láncreakció, stb).

A csúcsesemények bekövetkezéséhez vezető események láncolatát hibafa módszerrel, hibafa felépítésével határoztuk meg. Elsősorban szakirodalmi adatok felhasználásával állapítottuk meg, az alapesemények gyakoriság és valószínűség értékekből kiindulva a csúcsesemény valószínűségét, gyakoriságát. Számítógépes programok (Relcon AB Risk Spectrum, DNV Phast és Safeti) segítségével elemeztük az egyes rendszerelemek, alapesemények hatásait, azok fontosságát a csúcsesemény bekövetkezésére vonatkozóan, továbbá a csúcsesemény környezeti hatásait és a veszélyes üzem környezetére vonatkozó kockázatot.

Itt emeljük ki, hogy a csúcsesemények hatásainak meghatározásakor a legrosszabb eset feltételezéséből indultunk ki. Ez azt jelenti, hogy az adott veszélyes berendezés bármilyen meghibásodás miatt válik tömörtelemmé (aminek következtében a veszélyes anyag a szabadba kerül), minden esetben a teljes (maximális) töltet mennyiséggel számoltunk. Így a hatásgörbék is ennek megfelelően kerültek meghatározásra és ábrázolásra. Ebből adódóan a kockázati értékeknek is a maximuma lett meghatározva.

Minden csúcsesemény esetében elkészültek az egyéni kockázatok értékelése és ellenőrizve lett a társadalmi kockázat lehetősége is.

A feltételezett szélsőséges körülmények esetén bekövetkező haváriák várható valószínűségének és gyakoriságának alapján megállapítható, hogy a TVK Nyrt. a jelentős potenciális veszélyek ellenére biztonságos üzem. Ezen számításokat igazolja az a tény, hogy a TVK Nyrt. fennállásának 50 éve alatt havária szintű baleset nem fordult elő, amit erősít az a külső szakmai (biztonságtechnikai) megítélés, amely szerint a TVK Nyrt-ben működtetett veszélyes létesítmények és berendezéseik állapota, műszaki biztonsági felügyelete, az üzemeltetési kultúra és szakértelem – mindezideig – megfelelt a fejlett ipari országok hasonló üzemei színvonalának.

9. Integrált társadalmi kockázat

A Biztonsági Jelentésben a TVK Nyrt. valamennyi technológiai üzemére (veszélyes létesítményére) elkészült a 8. fejezetben ismertetett veszély- és kockázatelemzés. Ezen kockázatok összegzett, integrált kockázatát is meghatároztuk, a DNV Safeti számítógépes program segítségével.

Annak ellenére, hogy – miként a Biztonsági Jelentés egyéb fejezetében is hangsúlyoztuk – a legrosszabb eseteket, scenairókat elemztük, minden esetben megállapítható volt, hogy az egyéni kockázatok mértéke (a kockázattal érintett területek kiterjedése) – a 18/2006. (I.26.) korm. rendelet 5. sz. mellékletében foglaltakkal összhangban – elfogadható minősítésű.

A TVK Nyrt. Ipartelepe – a tudatos ipartelepítési politikának köszönhetően – a lakott területektől kellő biztonsági távolságra helyezkedik el. A feltételezett csúcsesemények hatásai meg sem közelítik ezen területeket.

Kivételt képez a TVK Nyrt. közvetlen közelébe telepített Szabadidő Központ (SZIK), amely – elsősorban nyári időszakban – jelentős számú látogatót vonz még mindig. A Szabadidő Központ egyes létesítményeit a TVK Nyrt. már értékesítette, illetve értékesíteni fogja.

Ezen létesítmények működtetése és fejlesztése szempontjából figyelembe kell venni, hogy a TVK Nyrt. integrált egyéni sérülés és integrált halálozási kockázati görbék átszelik a SZIK területét. A térképre felrajzolt kockázati görbék alapján megállapítható, hogy a SZIK területe gyakorlatilag a 10^{-5} és 10^{-6} kockázati zónahatárokon belülre került.

A TVK Nyrt. kerítésvonalát jelentősebb mértékben NY-i irányban lépik túl az integrált kockázati görbék, és beépítetlen, szántóföldi területet érintenek, amely területrendezés szempontjából nincs figyelembe véve.

Hasonlóképpen semleges területnek lehet tekinteni D-i irányban a TVK és a MOL TIFO kerítések közötti kb. 200 m széles üres területet is.

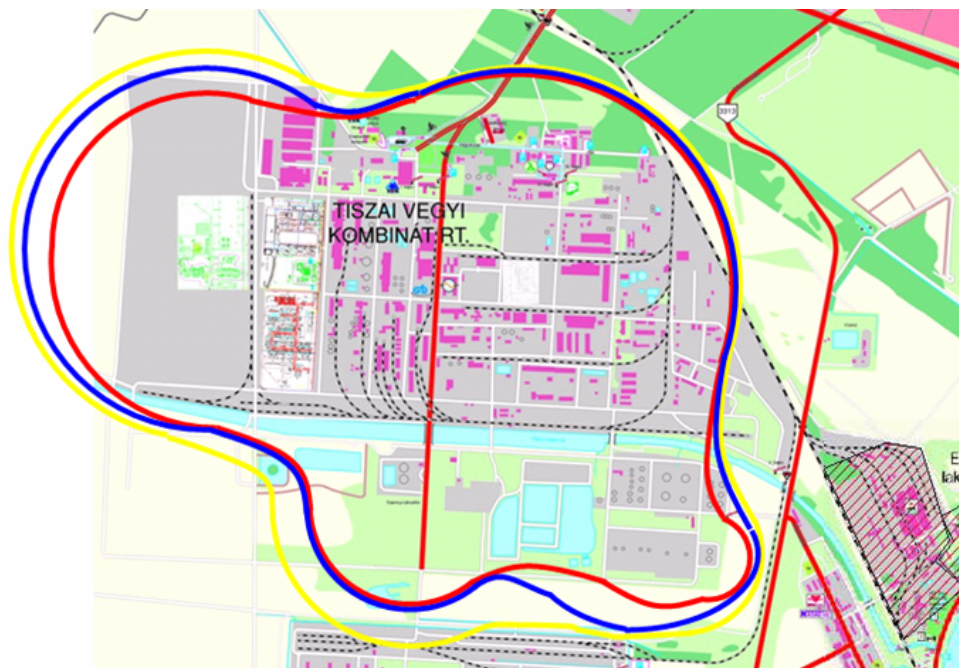
A veszélyes ipari üzemek környezetében a településrendezés és fejlesztés tervezés és engedélyezés során figyelembe kell venni a 18/2006 (I.16.) Kormányrendelet 5. sz. melléklet 2. pontjában meghatározott általános követelményeket.

A fejlesztésekkel kapcsolatos állásfoglalás kialakításához elkészítettük a sérülések egyéni kockázatának a Rendeletben meghatározott gyakoriságú görbéit.

A TVK területe köré felrajzolt integrált egyéni sérülések kockázati görbék (9.1. ábra) azt mutatják, hogy a 10^{-5} (piros), 10^{-6} (kék) és 3×10^{-7} (sárga) esemény/év hatásgörbék viszonylag közel kerültek egymáshoz.

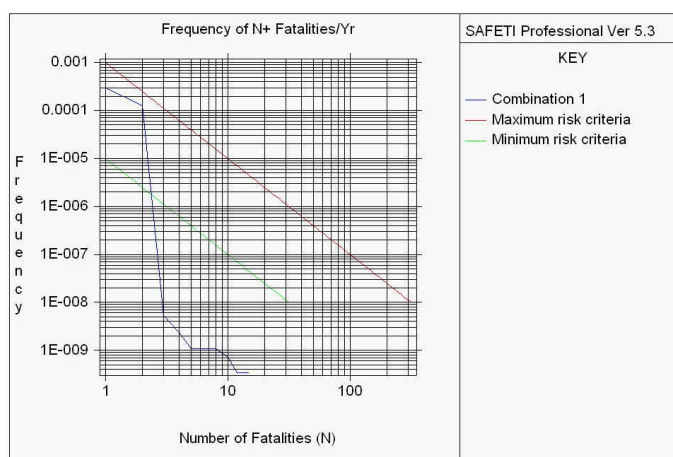
9.1. ábra
Integrált egyéni halálzási kockázati görbe

9.2 ábra
Integrált egyéni (hősugárzás okozta) sérülés kockázati görbe

Megítélésünk szerint a fenti kockázati görbék által határolt veszélyességi övezet zónáiban fejlesztéseket csak nagyon indokolt esetben célszerű tervezni. (Ilyen lehet a TVK kerítésével párhuzamos Tiszaújváros – Tiszapalkonya közötti vasúti pályaszakasz.) Egyébként csak a 3×10^{-7} esemény/év gyakoriságú görbén kívüli (azaz ennél az értéknél kisebb egyéni sérülés kockázatú) területek tekinthetők alkalmasnak területrendezési, fejlesztési célok megvalósítása.

Ezért a Kormányrendelet 6. §. 3.) bekezdésében előírt kötelezettségünknek megfelelően, javasoljuk, hogy a TVK, mint veszélyes ipari üzem körüli veszélyességi övezet határa, az egyéni sérülések 3×10^{-7} esemény/év gyakoriságú görbe (9.2 ábra) nyomvonalával azonosan kerüljön meghatározásra.

9.3 ábra

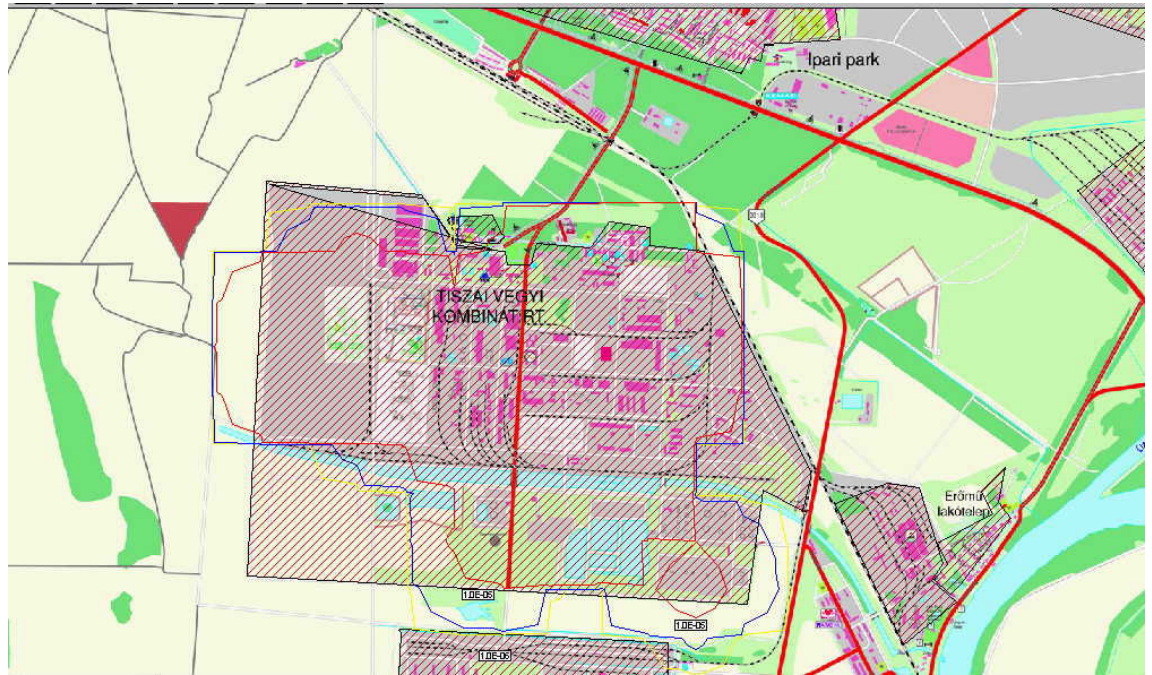
Integrált társadalmi halálozási kockázati görbe

A teljesség igényének megfelelően megvizsgálásra került, hogy a TVK folyamatos kerítéssel körülvett területén belül létrehozott gazdálkodó szervezetek dolgozói, alkalmazottai milyen társadalmi kockázatnak vannak kitéve a TVK Nyrt. veszélyes létesítményeinek működtetése során.

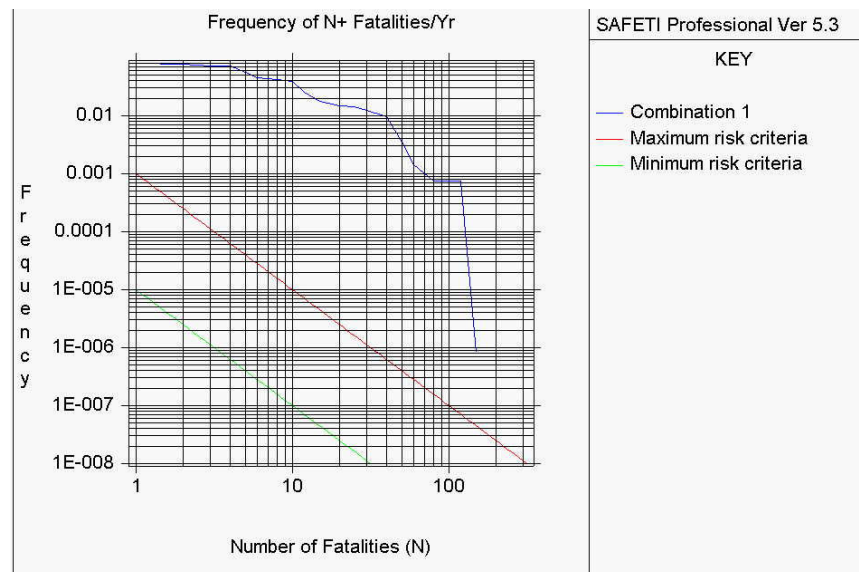
A TVK területén lévő – viszonylag nagyszámú – gazdálkodó egység döntően a TVK egykori termelő egységeinek privatizálása, eladása (festékgyár, koromgyár, műanyag-feldolgozó üzemek, gépgyár, stb.) illetve a különböző szolgáltató egységek kiszervezése (gépészeti-, villamos-, műszerkarbantartás, raktározás, stb.) során alakultak ki.

Ezen új cégek a korábban TVK-s dolgozók átvételével működnek és létszámuk kétszeresen meghaladja a TVK munkavállalói létszámát (jelenleg kb. 3500 fő).

Ezen létszámmra elvégzett egyéni halálozási és társadalmi kockázat görbéket (9.4. és 9.5. ábra) elkészítettük. A TVK Nyrt. és a fenti egységek dolgozói létszámára felrajzolt integrált egyéni halálozási görbék (9.1. és 9.4.) – az adottságokból következően – nagymértékű azonosságot mutatnak.

9.4 ábra
Integrált egyéni halálzási kockázati görbe

9.5. ábra
Integrált társadalmi halálzási kockázati görbe

Teljes mértékben érthető, ha az anyavállalathoz (TVK Nyrt.) nem tartozó dolgozókat „lakossági” kategóriának tekintjük, akkor a rájuk vonatkozó társadalmi kockázat nem felel meg.

Figyelembe kell azonban venni, hogy ezen gazdálkodó egységek munkavállalói:

- csak az átszervezési ill. privatizálási folyamat következtében váltak „külső” dolgozókká, egyébként ugyanazon a helyen a korábbi tevékenységüket folytatják (akár termelői, akár szolgáltatói tevékenység legyen)
- a TVK Nyrt. megállapodást kötött (3. sz. melléklet) minden a TVK Nyrt. területén gazdálkodó egységgel az általános és biztonsági normák (képzés, magatartási szabályok, rendkívüli helyzetek kezelése, stb.) TVK alkalmazottakkal való azonos szinten tartása céljából.

A fentiekből következően meg van a feltétele annak, hogy ezen társaságok munkavállalói a TVK Nyrt. dolgozóival azonos elbírálás alá kerüljenek a veszélyes üzemen belüli veszélyeztetettségük szempontjából.

10. Belső Védelmi Terv

Az elővigyázatosság, az ipari balesetek megelőzésére való koncentráció és szakmai felkészültség nem tehet senkit elbizakodottá, mert – mint a biztonsági filozófiánkból is kitűnik – nincs 100 %-os biztonság.

Ezért – még ha kicsi a valószínűsége – fel kell készülni az esetleges balesetek következményeinek elhárítására, ill. hatásainak minnél nagyobb mértékű korlátozására.

Ezt a célt szolgálja a Belső Védelmi Terv.

A TVK Nyrt. Belső Védelmi Terve meghatározza a vállalat egészére a vészhelyzet, illetve káresemény elhárítására, felszámolására hivatott szervezetet, feladatokat, intézkedéseket.

10.1. A belső védelmi terv hatálya

A Belső Védelmi Terv hatálya a TVK Nyrt. területére, valamennyi szervezeti egységére és minden munkavállalójára (a veszélyhelyzetben bármilyen okból a TVK Nyrt. területén tartózkodó személyekre), továbbá a területén működő TVK érdekeltségű gazdasági egységekre terjed ki.

A Belső Védelmi Terv a Társaság egészére szólóan szabályozza az üzemvész bekövetkezése esetén szükséges szervezési teendőket, intézkedéseket.

A Belső Védelmi Terv-ben foglaltakat az Nyrt. egységeinél oktatni és gyakoroltatni kell.

10.2. Ipari balesetek jelzése, riasztás

Az ipari balesetet észlelő személy az eseményt köteles jelenteni közvetlen felettesének, illetve a létesítményi tűzoltóságnak (TMM Kft.). A tűzoltóság felé a riasztás az alábbi jelzőrendszerek használatával történhet:

„A” és „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt egységeknél

- közvetlen jelző rendszeren, mely egyidejűleg történik a Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft. (TMM Kft.) ügyeleti központja és a TVK Nyrt. Központi Ügyeletére;

- közvetlen telefon a TMM Kft. ügyeleti központjába;
- a területen felszerelt kézi jelzésadóval;
- TVK-s telefonvonalon a 11-05 számon;
- URH rádión a „TŰZOLTÓSÁG” csatornán.

„C”, „D”, „E” tűzveszélyességi osztályba sorolt egységeknél:

- a területen felszerelt kézi jelzésadóval;
- TVK-s telefonvonalon a 11-05 számon;
- URH rádión a „TŰZOLTÓSÁG” csatornán.

A közvetlen jelzőrendszerrel nem rendelkező egységek területéről az ipari balesetet észlelő személy a Tűzoltóság értesítését követően köteles értesíteni a Központi Ügyeletet is.

A TVK Nyrt. Riasztási Utasítás szerint 3 veszélyességi fokozat különböztethető meg. (Belső Védelmi Terv 1. sz. melléklet)

I. veszélyességi fokozat:

A vészhelyzet a szervezeti egység területére, illetve egy részére korlátozódik.

II. veszélyességi fokozat:

A vészhelyzet a szervezeti egységgel szomszédos egységeket is veszélyezteti, de a Társaság területén túl nem terjed ki.

III. veszélyességi fokozat:

A vészhelyzet a Társaságon kívüli területeket is veszélyezteti.

10.2.1. Riasztó rendszerek

Riasztás I. veszélyességi fokozatnál:

Munkaidőben (hétköznap 7.00 - 15.30)

A Központi ügyelet diszpécerei a TVK Nyrt. Riasztási Utasításának megfelelően a következő sorrendben riasztják a:

- Biztonság és védelem vezetőjét:

Hajdu László 49/521-484 30/953-1992

- EBKM vezetőjét:

Koczor Tamás 49/522317 30/985-9238

- Központi ügyelet vezetőjét:

Holu Árpád 49/526-200 30/955-3835

- TVK-PoliSec Kft. váltásparancsnokát: 49/522-199 30/303-4318

- Főnix-MED Kft. mentőegységét: 49/521-104

Informálják a tiszaujvárosi Polgári Védelmi Kirendeltséget, ha személyi sérülés vagy jelentős anyagi kár is keletkezett.

Munkaidőn kívül

A Központi ügyelet diszpécerei – a beérkezett jelzés alapján - riasztják a(z):
Egység (ahol az esemény bekövetkezett) vezetőjét a Központi Ügyeletnél nyilvántartott telefonszámon

- Biztonság és védelem vezetőjét:

Hajdu László 30/953-1992

- EBKM vezetőjét:

Koczor Tamás 30/985-9238

- Központi ügyelet vezetőjét:

Holu Árpád 49/440-110 30/955-3835

- TVK-PoliSec Kft. váltásparancsnokát: 49/522-199 30/303-4318

- Főnix-MED Kft. mentőegységét: 49/521-104

Informálja a tiszaujvárosi Polgári Védelmi Kirendeltséget, ha személyi sérülés vagy jelentős anyagi kár is keletkezett.

Riasztás II. veszélyességi fokozatnál

A riasztás az I. veszélyességi fokozatnál leírtakon kívül a Központi Ügyelet diszpécserre riasztja a(z):

- Termelési igazgatót:
Sebestyén László 30/953-1991
- Energiaszolgáltatás és karbantartás irányítás vezetőt:
Hodossy Gyula 30/399-3063
- TVK Nyrt. polgári védelmi felelősét:
Árvai Zoltán 30/928-1951
- veszélyeztetett területen működő egységeket.

Tájékoztatást ad a:

- Vezérigazgatónak
Olvasó Árpád 30/626-0430
- Polgári Védelmi Kirendeltségnek
Dóka Csaba 49/548-091 70/333-7420

Riasztás III. veszélyességi fokozatnál

A II. veszélyességi fokozatban érintettek riasztásán túlmenően a Központi Ügyelet diszpécserre riasztja a(z):

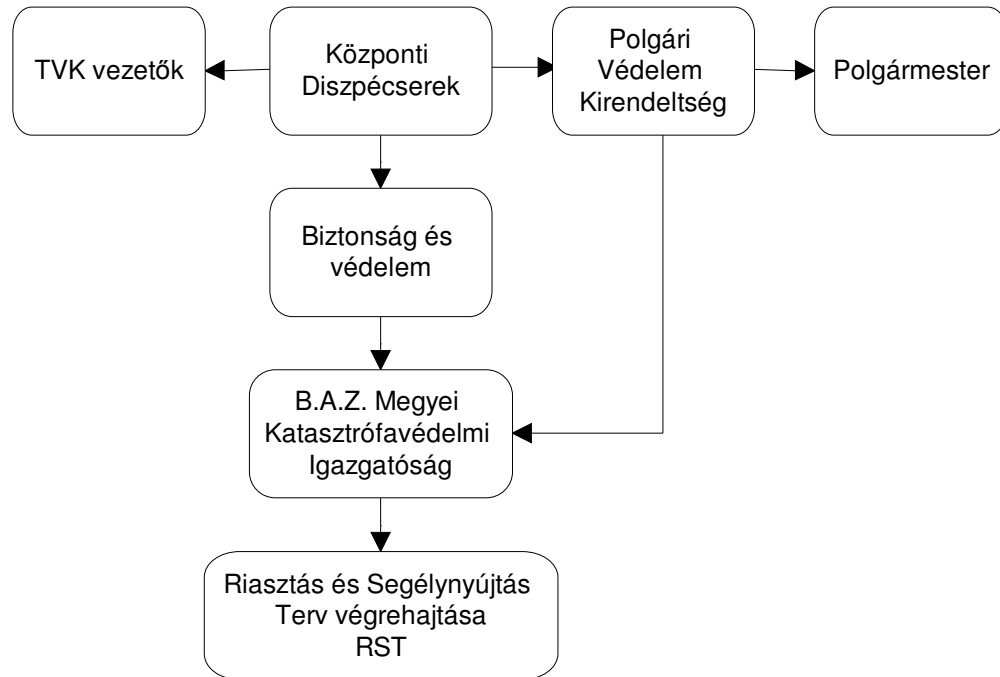
- Vezérigazgatót:
Olvasó Árpád 30/626-0430
- Polgári Védelmi Kirendeltség vezetőjét:
Dóka Csaba 49/548-091 70/333-7420
- érintett települések önkormányzatait (polgármester, jegyző)
- B.A.Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság ügyeletét 46/502-280
- AES Tiszai Hőerőmű ügyeletét 49/547-333
- MOL Nyrt. (TIFO) diszpécser szolgálatát 49/541-345

A Biztonság és védelem vezetőjének akadályoztatása esetén tájékoztatja az:

- Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot 06-1/469-4102
06-1/469-4166
- Országos Mentőszolgálat ügyeletét (szükség esetén) 8/104

Hatósági szervek riasztása, értesítése

A külső szervek riasztása a III. veszélyességi fokozat bekövetkezésekor történik a következő folyamatra alapján:

A Polgári Védelmi Kirendeltség vezetője a Központi diszpécserektől kapott információ alapján értesíti a polgármestert és a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Ügyeletét a bekövetkezett vészhelyzetről.

A Biztonság és védelem vezetője tájékoztatja a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot. Az információ megadása történhet telefonon, rádión, szóban és/vagy írásban telefax igénybevételével.

10.2.2. Közlendő információk

Az ipari baleset bekövetkezésekor az I. veszélyességi fokozatnál a jelzést adó személy közli:

- saját nevét, beosztását,
- a rendkívüli esemény pontos helyét,
- az esemény következtében előállt körülményeket (gázömlés, gázrobbanás, tűz, stb.); sérülés, rombolódás mértékét,

- történt-e személyi sérülés, illetve a sérült és veszélyeztetett személyek számát.

A II. veszélyességi fokozat esetén az I. veszélyességi fokozatnál adott információn túlmenően, a jelentést adó a riasztott személyeket és egységeket informálja a megtett intézkedésekről és az előre látható következményekről.

A III. veszélyességi fokozat bekövetkezésekor az előző veszélyességi fokozatnál átadott információkon túlmenően a Biztonság és védelem vezetője informálja a B.A.Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot a vészhelyzetet előidéző esemény típusáról (gázömlés, gázrobbanás, fizikai robbanás, nagykiterjedésű tűz stb.), az eddig megtett intézkedésekről, döntésekről, a bevetett védelmi szervekről, a várható következményekről, a további feladatokról.

A kapott információ alapján vagy a helyszínen történő tájékozódást követően a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a – 23/1996. (IX. 19.) BM rendelet [a hivatásos önkormányzati és az önkéntes tűzoltóságok Riasztási és Segélynyújtási Terv (R.S.T.)] szerint jár el a vészhelyzet felszámolása érdekében.

10.3. Vészjelzést követő intézkedések, feladatok

10.3.1. Érintett egység személyzete

A jelentéssel egyidejűleg vagy azt követően az egység az eseményről vészjelzéssel (2 percig szaggatott hangjelzés az üzemi szirénával) értesíti a területén tartózkodókat és a szomszédos egységeket. Ezzel párhuzamosan a technológus vagy az üzemvezető irányításával az üzemi dolgozók megkezdik a beavatkozást - a lehetőségek határain belül – a technológiai rendszer érintett részeinek leállítására, kiszakaszolására.

Feladatuk továbbá a technológiai közegek szabadba áramlásának megszüntetése, a védelmi eszközök, berendezések működtetésével a havária helyzet fokozódásának meggátolása; a területen tartózkodó személyek biztonságos helyre történő kimenekítése, az elhárító, mentő egységek tevékenységének segítése.

Ezen tevékenységüket a mentésvezető irányítása, utasítása szerint végzik.

A mentésvezető piros színű karszalagot visel „Mentésvezető” felirattal.

Ő adja meg a hivatásos létesítményi tűzoltóság (TMM Kft.) helyszíni parancsnokának a szükséges információt és – szükség esetén – a mentés, elhárítás irányítását.

A személyzet jogai és kötelességei

A mentésben való részvételt csak az adott feladatra szakmailag, vagy egészségileg nyilvánvalóan alkalmatlan, valamint a szükséges védőfelszereléssel nem rendelkező személy tagadhatja meg, amennyiben a védőfelszerelés hiánya közvetlen életveszélyt jelent.

Amennyiben arra lehetőség van, az üzem dolgozói a technológiai (kezelési) utasításban vészleállás esetére előírt feladatokat öntevékenyen és maradéktalanul kötelesek teljesíteni.

A mentésben résztvevő dolgozók a mentésvezetőtől, ill. feletteseiktől kapott utasításokat fegyelmezetten, az adott körülmények között tőlük elvárható

szakmai színvonalon, a személyi biztonság figyelembevételével kötelesek végrehajtani.

A feladat végrehajtására való alkalmatlanságot, vagy alkalmatlanná válást a dolgozó köteles jelenteni a mentésvezetőnek, ill. akitől a feladatot kapta.

Az utasítás végrehajtásától csak az esetben lehet eltekinteni, ha az utasítást kiadó vezető azt tudomásul vette, ill. más személyt bízott meg a feladattal.

A mentésben résztvevő személyek kötelesek az általuk észlelt rendellenességekről, vagy a csak általuk ismert veszélyekről a mentés irányítóit tájékoztatni.

A mentésben résztvevő személyek kötelesek használni a feladat ellátásához alkalmas védőfelszereléseket.

Egyéni védőeszköz:

- téliesített védősisak,
- légzésvédő teljes álarc A2-gázszűrő betétrel hordtáskában,
- hallásvédő eszköz,
- két részes antisztatikus védőruha (antisztatikus alsóneművel),
- ötujjas mechanikai védőkesztyű,
- antisztatikus lábbeli.

A dolgozók gázálarcait a vezénylő épületben, elkülönítve, de hozzáférhető helyen kell tárolni.

Egyéb védőeszközök, melyek az egységek havária konténereiben vannak elkülönítve:

- tűzbelépő ruhák	- habgenerátor
- tűzmegközelítő ruhák	- habképző anyag
- sűrített levegős légzőkészülékek	- lángmentesített takarók
- „B” és „C” típusú nyomótömlők	- gázérzékelők
- áttétkapcsok	- sav, lúg elleni védőruhák
- „B” és „C” típusú vízpajzsok	- leesés elleni védőeszközök
- zsebvízagyúk	- felitató anyagok

Technológiai személyzet speciális feladatai

A technológiai rendszeren, ill. a rendszer egyes elemeinek meghibásodásából adódó vészhelyzetben

Az egyes veszélyes létesítményekre vonatkozó Üzemvészelhárítási Utasításokban, illetve a 5. sz. mellékletben leírtaknak megfelelően kell eljárni.

Bombariadó okozta vészelyhelyzetben

Tájékoztatás:

A fenyegető értesítés formájától függően – az érintett létesítmény vezetője ill. megbízott helyettese – jelenti az eseményt a Központi Ügyletnek.

A Központi Ügylet – a fenyegetettség méretétől, az érintett területtől függően – a Riasztási Utasítás I. vagy II. veszélyességi fokozatú riasztást indítja, továbbá haladéktalanul értesíti a Tiszaújvárosi Rendőrkapitányságot (Tel.sz.: 49/544-290).

Intézkedés:

A továbbiakban a Rendőrség szakemberei és a Társaság vezetőinek döntése szerint kell a létesítmény(ek) leállításáról, veszélyes anyag mentesítéséről továbbá a veszélyeztetett területek kiürítéséről intézkedni.

Közreműködő, segítségnyújtó szervezetek

TVK Nyrt.:

- Biztonság és védelem
- EBKM
- Energiaszolgáltatás
- Közúti és vasúti szállítás

Külső cégek:

- TVK-PoliSec Kft. (Rendészet)
- Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft.
- MÁV Tiszaújvárosi Állomása
- VOLÁN Tiszaújvárosi üzeme
- Főnix-MED Kft.

Újraindítás

A veszélyhelyzet felszámolását és az esetleges károsodás helyreállítását követően az alábbi feladatokat minden esetben el kell végezni:

- Ellenőrizni a technológiai rendszerek készre szereltségét, zártságát;
- A technológiai rendszerek inertizálását (oxigénmentesítését) és tömörségi próbáját;
- Leellenőrizni a szabályozó- és reteszelő, vészleállító rendszerek működőképességét;
- A beépített ill. telepített érzékelő, jelző, riasztó rendszerek üzemképességét;
- Hírközlő rendszerek működőképességét
- Tűzvédelmi berendezések, eszközök meglétét, üzemképességét.

Ezt követően le kell folytatni a TVK Nyrt. F 02 számú eljárási utasítás 13. sz. melléklete szerinti üzembe helyezési eljárást.

10.3.2. Szomszédos létesítmények, területek

A szomszédos létesítményekben, területeken tartózkodó személyek az üzemi sziréna hangjelzéséből értesülnek a veszélyhelyzet bekövetkezéséről és a TVK Központi Ügyeletétől kapnak bővebb információt, illetve utasítást a szükséges intézkedéshez.

A szomszédos üzemek vezetői külön utasítás nélkül intézkednek:

- a nélkülözhető önkéntes vállalati tűzoltók helyszínre irányíthatóságáról;
- tűzivíz (iparivíz) fogyasztás csökkentéséről;
- tájékoztatják a munkavállalókat a várható feladatokról;
- gázömlés esetén azonnal beszüntetik a tűzveszéllyel járó munkavégzést,
- vasúti kocsik töltését;
- nem Rb-s területeken elvégeztetik az áramtalanítást;
- a rendszerek szükség szerinti leállításáról;

- beruházási vagy felújítási munkálatokon dolgozó személyeknek a kijelölt útvonalon a gyülekezési pont felé irányításáról;
- állandó kapcsolatot tartanak a TVK Nyrt. Központi Ügyelettel.

10.3.3. Külső területek, menekítő útvonalak

A kiürítés elrendelése III. veszélyességi fokozat esetén a mentésben nem érintett személyeket a TVK - PoliSec Kft. (Rendészet) dolgozói a Társaság kerítésén kívülre, a Belső Védelmi Terv 2. számú mellékletben kijelölt gyülekezési helyekre irányítják az alábbi táblázat szerint:

KIÜRÍTÉSI ÚTVONALAK ÉS GYÜLEKEZÉSI HELYEK

Szervezeti egység, munkaterület	Kiürítési útvonal	Gyülekezési hely
1. Olefin-1 gyár Tartálpark, Vasútüzem	K-i irányban az V. sz. porta felé, ill. az U5 és K1 utak bal oldalán a IV. sz. kapuhoz.	A II; IV; V. sz. kapukon kívül.
2. Vízzolgáltató, Áramszolgáltató	A IV. vagy az V. sz. kapuk irányában, a K1, ill. U3 utak bal oldalán.	A IV. és V. sz. kapukon kívül (a kiserdei úton a gyári útig).
3. Olefin-1 gyár, LDPE-1; LDPE-2; HDPE-1, PP-3.	A K4; K3; K2, ill. a K1 sz. belső utak bal oldalán (a kapuk irányába).	Az I; II; III; IV. kapun kívül (a gyári útig)
4. Energiaszolgáltató, Műszaki Tervezés, Műszaki Fenntartás, Logisztika, Központi Labor, Biztonságtechnika, PP-4.	K4; K5; K6, ill. K1 sz. belső utak bal oldalán (a kapuk irányába)	Az I; II; ill. IV. sz. kapukon kívül (a gyári útig).
5. Olefin-2, HDPE-2	K7; K8 sz. belső út; X. sz. kapu	A X. sz. kapun kívül
6. Központi Irodaház, SZIK	A főportán, ill. a SZIK bejáraton keresztül	Volán pályaudvar

A kiürítés alatt a PoliSec Kft. (Rendészet) a vállalati beléptető rendszert üzemben kívül helyezi, a vállalati kapukon, ill. a főportán keresztül távozóak a belépőkártyájukat – a kapunál – átadják a (Rendészet) munkatársainak.

A VOLÁN Rt. helyszínre irányított tömegszállító eszközei (autóbuszok) a vállalati kapuktól szállítják el az evakuált dolgozókat.

10.4. Elhárítást irányító szervezet [

Az ipari baleset súlyosságától függően a TVK Nyrt. Riasztási Utasításában három veszélyességi fokozatot határoztunk meg (Belső Védelmi Terv 1. sz. melléklet).

A veszélyhelyzet elhárítása, ill. felszámolása az esemény veszélyességétől, kiterjedtségétől függő beavatkozást igényel.

A veszélyhelyzetek felszámolásával kapcsolatos tevékenységek irányítását az irányítási pont(ok) látja(k) el:

- operatív irányítás
- háttérvezetés.

10.4.1. Operatív irányítás

Az operatív irányítási pontnak a beavatkozás helyszínének közvetlen közelében kell lennie; termelőegységek (üzemek, gyárak) esetén a központi vezénylő helyiségben.

Az operatív irányító törzs a technológiai személyzet vezetői (gyárvezető, üzemvezető), valamint a beavatkozó egységek irányítói parancsnokai (tűzoltóság, műszaki mentés, Polgári védelmi egység, eü. mentőszervezet).

Feladata, az elhárításban résztvevő beavatkozó egységek tevékenységének összehangolása, az elhárítás hatékonyságának, szakszerűségének érdekében. A mentési munkák irányítása során folyamatos kapcsolattartás a háttérvezetéssel (amennyiben a helyzet súlyossága miatt arra szükség van).

A helyszíni irányítás és az operatív irányítási pont tevékenységének összehangolása a mentésvezető feladata.

Az operatív irányítás vezető (mentésvezető) az elhárítás elsőszámú vezetője és felelőse. Az általa adott utasítások szerint kell eljárni a háttérvezetésnek.

A mentésvezető személye az elhárítás egyes fázisaiban változhat; az irányítás a helyszínre érkező mentőegységek parancsnokainak történő átadásával.

Ezért alapvető feladat, hogy az észlelést követően, a riasztással egyidőben a szükséges beavatkozások (kiszakaszolások, leürítések, beépített, ill. helyszíni védelmi berendezések üzembe helyezése) a technológiai személyzet helyszínen lévő vezetőjének (művezető, üzemvezető) irányításával haladéktalanul megkezdődjenek.

Az I. veszélyességi fokozatú ipari balesetek többségében nincs szükség operatív irányító törzs létrehozására, mert a gyors és hatékony beavatkozás megakadályozza a nagyobb méretű vészhelyzet kialakulását.

10.4.2. Háttérvezetés

Háttérvezetési törzs felállítása a II. és III. veszélyességi fokozatú ipari balesetknél indokolt, főként abban az esetben, ha az elhárítás, mentés időbeni elhúzóására kell számítani és jelentős külső mentesítő erők igénybevétele szükséges.

A háttérvezetés irányítását a Biztonság és védelem vezetője látja el, ha a vezérigazgató másként nem dönt. A törzs tagjai a termelési igazgató (vagy megbízottja), a szolgáltató egységek elsőszámú vezetői, EBKM vezető, valamint a külső beavatkozó mentőegységek területi vezetői (katasztrófavédelmi, tűzoltóság, polgári védelem, rendőrség, rendészet).

Feladata

- A Központi Ügyelet által működtetett kommunikációs rendszereken (telefon, trónkölt rádió, ECI többfunkciós sziréna) keresztül kapcsolattartás az operatív irányítással és a külső, támogató szervezetek regionális, ill. országos központokkal.
- Az operatív irányítás vezetője (mentésvezető) által kért, ill. meghatározott segítségnyújtási, szervezési, mozgósítási, létesítmény leállítási, belső terület lezárási, kiürítési feladatok teljesítése.
- Együttműködni a vállalat kerítésén kívül tevékenykedő szervezetekkel.
- Utánpótlás, külső segítség szervezett helyszínre irányítása.
- A beavatkozó egységek infrastrukturális, szociális támogatása, hátterének biztosítása.
- Szükség esetén az egészségügyi háttérközpont létrehozása a Főnix-MED Egészségügyi Kft. rendelőjében. (Átmeneti sérültellátó helyiség kialakítása az Irodaépület földszinti tanácstermében).
- A vállalat területéről a mentési feladatok végzésében nem érintettek evakuálásának irányítása.

10.4.3. Kapcsolattartás külső mentőszervezetekkel

A külső mentőszervezetek való kapcsolattartás, a Biztonság és védelem és az EBKM feladata.

Személyszerinti felelősök:

- Biztonság és védelem vezetői: Hajdu László
- EBKM vezető: Koczor Tamás

a szakterületi megosztásnak megfelelően.

A Biztonság és védelem vezetője (a szakmai kapcsolatok okán) az elhárításba bevonja a szállítmányozási vezetőt (a MÁV-val, Volán Rt-vel, KEMAD Kft-vel tartandó kapcsolatok miatt), valamint az energiaszolgáltatás és karbantartás felügyelet vezetőt.

Üzemvész helyzet esetén a TVK Nyrt. Központi Ügyelete tartja a kapcsolatot (a baleset veszélyességi fokozatától, illetve a tényleges veszélyeztetéstől függően) mindazon külső mentőszervezetekkel, akiket az elhárításba célszerű bevonni.

A Központi Ügyelet ezen funkciója akkor is megmarad, amikor - felsőbb utasításra - a Háttérvezetési törzs irányítja a mentést.

A Központi Ügyelet a külső szervezetekkel való kapcsolattartásra az alábbi kommunikációs eszközökkel rendelkezik:

Telefon: 49/544-195
49/521-777
49/521-767
49/521-198
30/583-5838

Telefax: 49/544-196

E-mail: diszpecser@lotus.tvk.hu

Trónkölt rádió* TVK1 beszédcsoponton

(TVK Nyrt. körzetében): TŰZOLTÓSÁG beszédcsoponton

Megjegyzés:

* Trönkölt rádió rendszerbe integrált szolgálatok: Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft, PoliSec Kft, TVK-MED Egészségügyi Kft.

10.5. Védekezés hatékonyság fokozása

Az ipari baleset hatékony elhárítása, következmények mielőbbi felszámolása érdekében szükséges a bevonható mentési erők, eszközök célnak megfelelő igénybevétele, koncentrálása.

10.5.1. Bevonható külső erők, szervezetek

A belső erők (TVK-s egységek) szervezetein túlmenően a térségben lévő védelmi, elhárító szervezetek bevetési egységeinek igénybevétele is szükségessé válhat. Riasztásuk a TVK Nyrt. Központi Ügyelete útján történik (10.3.3. pont). Az adott vészhelyzetben az alábbi szervezetek, ill. egységek segítsége vehető igénybe:

- TMM Kft. személyi állománya;
- Főnix-MED Egészségügyi Kft. szakszemélyzet;
- PoliSec Kft. (Rendészet) szakemberei;
- Tiszaújvárosi Rendőrkapitányság állománya;
- Országos Mentőszolgálat; tiszaújvárosi és miskolci mentőkocsik;
- Tiszaújvárosi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság;
- Riasztási és Segélynyújtási Terv (RST) [23/1996. (IX. 19.) BM rendelet] szerinti illetékes tűzoltóságok egységei;
- Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság mentőegysége
- Polgári Védelem tiszaújvárosi kirendeltsége által mozgósítható egységek.

10.5.2. Infrastrukturális támogatás

A beavatkozás hatékonysága érdekében, a beavatkozó egységek részére a megfelelő infrastruktúrát biztosítani kell.

A beavatkozás szakszerűségét növeli, a baleset kiterjedésének korlátozását, utóhatások csökkentését eredményezheti a szabadba kerülő veszélyes

anyagok terjedését modellező, előrejelző szoftver (Terjedés 3.0; GYIMI Bt. Bp.), amelyet a TVK Nyrt. Központi Ügyelet kezel és eredményeit továbbítja az operatív vezetési pontra, ill. a háttérvezetésnek.

A tűzivíz hálózat az ipari baleset kapcsán megsérülne, vagy egyes szakaszok használhatatlanná válnának, az oltáshoz szükséges vízmennyiség természetes vízforrásból történik. A Sajó csatorna mindkét oldalán alkalmi víznyerő helyek vannak kialakítva (Belső Védelmi Terv 3. sz. melléklet).

Gőzfűgönyök működtetésére - belső gőzhiány esetén - import gőz vehető igénybe, melyet a TVK Erőmű, illetve a Columbian Tiszai Koromgyártó Kft. biztosít.

A villamos betáplálás három távvezetéken történik. Két távvezeték a Tiszapalkonyai hőerőműtől, egy távvezeték a sajoszögedi erőműtől.

(Egy távvezeték kapacitása is elegendő villamos energiát biztosít vészleállítási idejére és a szükséges védelmi munkálatok elvégzéséhez.)

Teljes áramkimaradás esetén a veszélyes létesítmények nyomásfokozó tűzivíz szivattyúi közül a diesel motoros meghajtásúak üzemelnek.

10.5.3. Igénybe vehető eszközök

Az egyes veszélyes létesítményeknél, a veszélyforráshoz igazodó beépített és mobil védőeszközök köre részletesen a teljes körű Biztonsági Jelentés (B.J.)

7.1.11.	7.5.11.
7.2.11.	7.6.11.
7.3.11.	7.7.11.
7.4.11.	7.8.11.

pontjaiban került ismertetésre.

Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó egységeknél létesített havária konténerben valamint a TVK Nyrt. Műszaki Mentő szervezetnél található védelmi eszközök és felszerelések igénybevételén túlmenően a kárelhárításban a következő külső egységek mentőeszközei vehetők igénybe:

Műszaki mentésnél

- A B.J. 3.2.1 pontjában bemutatott Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft (TMM Kft.);
- Tiszaújvárosi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság;
- RST szerinti egységek;
- KEMAD Építőgép Szolgáltató és Kivitelező Kft. (emelőgépek, daruk);
- Volán Rt. (szállítóeszközök a Volán Rt. és a TVK Nyrt. között érvényes szerződés alapján evakuálás céljából);
- MÁV (diesel mozdonyok, védő kocsik, vasúti tartálykocsik vontatására);
- A B.J. 3.2.2 pontjában bemutatott Polgári védelmi egységek eszközei, felszerelései.

Tömeges sérülés esetén

- Főnix-MED Egészségügyi Kft. mentőkocsija;
- Országos Mentőszolgálat rohamkocsijai, helikoptere.

10.6. Füsthatás elleni védekezés

A TVK Nyrt. területén található éghető, illetve tűzveszélyes anyagok – számottevő (alsó küszöbhatár feletti) mennyiségben – különböző szénatomszámú szénhidrogének. A szénhidrogén tüzek esetében képződő füstgázok az égéstermékek (korom, vízgőz, CO₂) keveréke, így – a 2000. évi (a kémiai biztonságról szóló) XXV. törvény 3.§ meghatározása szerinti - mérgező gázfelhő kialakulásával nem kell számolni. A TVK Nyrt. veszélyes létesítményei szabadba telepítettek, ezért az esetleges tüzesetek füstfelhőjének kialakulását, terjedését nagyban befolyásolják a légköri (időjárási) körülmények.

A TVK rendelkezik üzemi meteorológiai állomással, amely folyamatos adatszolgáltatást biztosít a központi Ügyeletre, többek között a füstfelhő mozgását meghatározó paramétereket (szélirány, szélesség, légköri nyomás). Így a tüzesettel kapcsolatos riasztás (10.2. pont) vételét követően a várható füstfelhő kiterjedésével kapcsolatos információk is átadásra

kerülnek a riasztott belső (Biztonság és Védelem szervezete) és a külső (Polgári Védelmi Kirendeltség) felé.

A füstfelhő terjedése közben a füst töménysége a levegővel keveredés közben hígul, továbbá általában a magasabb hőmérséklete következtében felfelé emelkedik, majd a légköri viszonyoktól függően terjed.

Az esetleges füstmérgezés elkerülése elleni védekezés szempontjából meg kell különböztetni:

- az operatív védekezésben résztvevőket és
- a füstterjedés irányában tartózkodó személyzetet, embereket.

a.) Operatív elhárítás résztvevői:

Az operatív beavatkozó egységek tagjai részére a tűzfészek megközelítése, lokalizálása ill. oltása során a hőhatás elleni védelem mellett – az adott körülményektől függően – a légzésbiztosító védőeszközzel való ellátást is biztosítani kell.

Ilyen helyzet a TVK üzemei esetében – nagyobb valószínűséggel – a többszintes acélszerkezeteken, illetve azok közelében történő tűzeseteknél alakulhat ki, de nem zárható ki a kábeltűz, vagy polimerek égése sem, amelynek füsthatása zárt épületrészeket is érinthet.

A veszélyes létesítmények központi helyein (konténerekben, épület kijáratoknál) az előzőekben, az adott létesítménynél bemutatott számban sűrített levegős légzőkészülékek vannak biztosítva a technológiai személyzet számára. („Egyéni és csoportos védőeszközök” c. fejezetek.)

(Ezen légzőkészülékek használatát a technológiai személyzet minden tagjának ismerni kell, továbbá rendszeres időközönként gyakorolják a megfelelő használatát.)

A Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft., mint létesítményi tűzoltóság, személyzete szintén rendelkezik a beavatkozáshoz szükséges védőeszközökkel, így sűrített levegős légzőkészülékekkel is.

b.) Füsttel veszélyeztetett helyen tartózkodó emberek:

Attól függően, hogy szabadtéren, vagy épületben bekövetkezett tűz füsthatásától kell megóvni, az operatív védekezésben részt nem vevő

személyzetet illetve a nem közvetlenül érintett egységek, létesítmények alkalmazottait, a füst elleni védekezéssel, menekítéssel kapcsolatos intézkedések a következők:

- A kárhely környezetéből, a légzőkészülékkel nem rendelkezők eltávolítása, terület, épületrész kiürítése az operatív beavatkozást irányító vezető feladata. A kiürítést – a tüzeset súlyosságától, füstterhelés nagyságától függően – lehetőség, illetve az adottságok figyelembevételével mellett – a 10. 3. 3. pontban leírtak szerint kell végrehajtani.
- A füstfelhő várható illetve megvalósuló terjedési irányába eső létesítményekben, építményekben tartózkodók elzárkózására estleges evakuálására a Biztonság és Védelem vezetője (illetve helyettese) ad utasítást, illetve rendeli el a Központi Ügyeleten keresztül. A védekezés illetve elzárkózás módját is a Biztonság és Védelem vezetője illetve felhatalmazott helyettese határozza meg.

Evakuálást a 10.3.3. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani. Amennyiben a füstfelhő lakott területrészeket érintene, akkor a TVK Központi Ügyelet riasztása és adatszolgáltatása alapján a Tiszaújvárosi Polgári Védelem Kirendeltség, illetve a polgármester kötelezett – a Külső Védelmi Tervben meghatározottak szerint – a szükséges intézkedések megtételére.

10.7. Üzemvész-elhárítási képzés

A veszélyes létesítmények személyzetét rendszeres képzéssel kell felkészíteni azon potenciális veszélyek, veszélyhelyzetek elhárítására, amelyek – ha kis valószínűséggel is, de – a véletlenek szerencsétlen egybeesése esetén az adott veszélyes létesítményben bekövetkezhetnek.

A képzésnek van elméleti és gyakorlati része.

Elméleti oktatások:

A belső védelmi tervet a gyár technológiai személyzetével szervezett oktatás keretében kell ismertetni.

Írásos formában minden művezetőnél, a technológiai kezelési utasításokkal együtt minden beosztott számára elérhetőnek kell lenni.

Az ismétlődő (negyedévenkénti) munka- és tűzvédelmi oktatások tematikájában a védelmi terv egy – egy fejezetét szerepeltetni és oktatni kell. Az újabb ismeretek, információk alapján, továbbá a vállalat egészét érintő változások miatt szükségessé váló módosításokat haladéktalanul át kell vezetni és erről a dolgozókat soron kívüli oktatáson kell megismertetni.

Művezetők képzését az EBKM szervezet végzi, a beosztott dolgozók oktatása a művezetők feladata.

Az oktatások megtörténtét, az erre a célra rendszeresített oktatási naplóban kell rögzíteni (MEBIR 4201 Képzés és oktatás eljárási utasítás).

10.7.1. Üzemi szintű gyakorlat

A tényleges beavatkozások során alkalmazandó ismeretek megszerzése, a védelmi eszközök használatának elsajátítása antihavária gyakorlatok keretében történik.

Évente legalább egy alkalommal, az éves Biztonságtechnikai Intézkedési Terv alapján, minden műszakkal antihavária gyakorlatot kell tartani, az elméleti ismeretek begyakorlása, a felkészültség fokozása érdekében. A gyakorlatokat minden előzetes tájékoztatás nélkül, az EBKM Tűzvédelem rendeli el, a nap bármelyik időszakában.

Az antihavária gyakorlatoknak feltételezett, de a valóságban is bekövetkező (vagy korábban már megtörtént) események elhárítására kell, hogy irányuljanak.

Az antihavária gyakorlat feltételezett eseményét a gyakorlat elrendelésekor az EBKM Tűzvédelem képviselője közli az érintett üzem művezetőjével. A Tűzvédelem munkatársai a továbbiakban ellenőrzik (megfigyelik), majd a résztvevő egységek vezetőivel közösen értékelik a gyakorlatot. A gyakorlat lényeges mozzanatairól videó felvétel is készül.

A gyakorlat során – a feltételezett üzemi balesettől függően – külső védelmi erők bevonására is sor kerül (TMM Kft, PoliSec Kft, Főnix-MED Egészségügyi Kft, Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság).

10.7.2. Vállalati szintű gyakorlat

A vállalati szintű antihavária gyakorlat egy előre elkészített forgatókönyv szerint történik, amely II-es vagy III-as veszélyességi fokozatú balesetet feltételez.

A gyakorlat szervezését és megtartását az EBKM szervezet végzi és irányítja háromévenként.

Az eseményt úgy választja meg, hogy a Belső Védelmi Terv-ben megjelölt szervezetek (üzemi dolgozók, kiszolgáló egységek munkavállalói, TMM Kft; TVK-PoliSec Kft (Rendészet); Főnix-MED Egészségügyi Kft; Országos Mentőszolgálat, KEMAD Kft; Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság, Katasztrófavédelmi egységek) együttesen összehangolva gyakorolják a szükséges feladatok végzését a feltételezett, ill. imitált havária elhárítása céljából.

A gyakorlatról az EBKM videó felvételt készít, melyet az érintett egységek képviselőivel kiértékel, feltárva az esetleges hiányosságokat.

A hiányosságok megszüntetésére ütemterv készül határidő meghatározásával és a felelősök megnevezésével.

Ez a gyakorlat bemutató jellegű, amelyre megfigyelőként meghívást kapnak a Belső és Külső Katasztrófavédelmi terv szerint érintett szervezetek, intézmények vezetői, képviselői is.

11. Kapcsolattartás, tájékoztatás

A veszélyes üzemeket működtető társaságnak és a helyi önkormányzatoknak alapvető érdekük és jogszabályi kötelezettségük a lakosság korrekt, megfelelő időben történő tájékoztatása, minden olyan létesítményről, eseményről, amely a lakókörzeteket, közhasználatú helyeket érinthetik, az ottani normál életvitelt károsan, vagy zavaróan befolyásolhatná.

11.1. Általános információk

A TVK Nyrt. esetében a lakossággal való kapcsolattartás az átlagosnál szorosabbnak tekinthető, mivel Tiszaújváros és a környező helyiségek

munkaképes lakóinak jelentős hányadát a TVK Nyrt, ill. a területén működtetett üzemek, szolgáltatók foglalkoztatják.

A TVK Nyrt. munkavállalói a Társaságon belüli tájékoztatási eszközök, rendszerek útján naprakész információkkal rendelkeznek a TVK, mint veszélyes üzem és létesítményei működésének, a kapcsolódó tevékenységeinek környezetterhelő kihatásairól.

A Társaságon belül a dolgozók

- rendszeres biztonságtechnikai, valamint környezet- és egészségvédelmi képzésben, oktatásban részesülnek,
- a legfrissebb és legfontosabb információk eljuttatására belső információs rendszerek szolgálnak (LOTUS NOTES, Ügyviteli Utasítások rendszere);
- eseményektől való írásos tájékoztatást szolgálja, a havi rendszerességgel megjelenő TVK Panoráma.

A tiszaujvárosi körzet lakóinak informáltságát, a térség veszélyes üzemeivel kapcsolatban nagyban segíti

- a város hetilapja, a Tiszaújvárosi Krónika
- az MTV Tiszaújvárosi körzeti Stúdió rendszeres (indokolt esetben rendkívüli) adásai.

11.2. Jelentős létesítésekről, eseményekről történő tájékoztatás

Jogszabályi előírások határozzák meg, melyek azok az események, amelyekről kötelező a lakosság tájékoztatása, ill. véleményének figyelembevétele, és annak formáját.

Új létesítmények esetén az Egységes Környezethasználati Engedély megadását megelőzően kell a lakossági tájékoztatót (15 napig) az Önkormányzatnak nyilvánosságra hozni.

Részletes Környezetvédelmi Hatástanulmány készítésére kötelezett beruházások esetében az Önkormányzat közmeghallgatás megtartására kötelezett (30 nappal korábbi felhívást követően).

A veszélyes létesítményekről, azok veszélyességéről, a biztonsági és védelmi rendszerekről a Biztonsági Jelentés közzétételével informálja a lakosságot a Polgármester.

Az 1999. évi LXXIV. sz. törvény és végrehajtási utasítása, a 18/2006.(I.26.) számú Korm. rendelet egyformán kötelezi az üzemeltetőt és a helység polgármesterét a már működő, valamint a létesítendő veszélyes létesítményekről való lakossági tájékoztatásra, az észrevételek megfelelő kezelésére.

11.3. Tájékoztatás rendkívüli eseményekről

Külön kell választani az informális tájékoztatástól (ismertetéstől), a vészhelyzet kialakulásáról való értesítést (riasztást) és az azzal kapcsolatban végrehajtandó intézkedésekről szóló tájékoztatást (utasítást).

Mint ismert, a modern technológiák nagy biztonsággal üzemeltethetők, többlépcsős biztonsági rendszerek akadályozzák meg az ellenőrizhetetlen reakciók, folyamatok kialakulását. Ennek ellenére nem zárható ki baleset, üzemi haváriának a lehetősége. Ilyen esetekre került kidolgozásra a 10. fejezetben bemutatott Belső Védelmi Terv (a Biztonsági Jelentés részeként) és készül el a katasztrófavédelmi hatóság irányításával a Külső Védelmi Terv.

Ez utóbbi tartalmazza mindazon feladatokat, amelyek a veszélyes üzemben bekövetkezett ipari baleset, üzemhatáron túl terjedő hatásának elhárítására vonatkoznak. Ilyen esetekben különös figyelmet kell fordítani a lakosság és a környezet megóvására, továbbá számítani kell a lakosság közreműködésére. Minden csak a megfelelő (széles körben terjesztett, egyértelmű és jól érthető) tájékoztatás mellett várható el. A Külső Védelmi Terv részletesen tartalmazza a Katasztrófavédelem, a Polgári Védelem, az Önkormányzat (polgármester) feladatait; a lakosság, a környezet megóvása céljából szükséges intézkedéseket, azok módját és eszközeit.

Tiszaújváros, 2006. október